

Ohjaajan assistenttina *Billy Elliot* -musikaalissa

Kia Laitakari

OPINNÄYTETYÖ
Huhtikuu 2019

Muusikko AMK
Musiikkiteatteri

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Muusikko AMK
Musiikkiteatteri

LAITAKARI, KIA:

Ohjaajan assistenttina *Billy Elliot* -musikaalissa

Opinnäytetyö 32 sivua, joista liitteitä 2 sivua
Huhtikuu 2019

Suurmusikaali *Billy Elliot* sai ensi-iltansa Tampereen Työväen Teatterissa 18.10.2018 ja sain toimia musikaalissa ohjaajan assistenttina. Musikaalin ohjasi Samuel Harjanne, koreografina oli Jari Saarelainen ja kapellimestarina toimivat Joonas Mikkilä ja Tony Sikström. Tämä oli viimeinen työharjoitteluni Tampereen Ammattikorkeakoulussa musiikkiteatterin opinnoissa.

Tässä opinnäytetyössäni tarkastelen musikaalin valmistumisprosessia alusta loppuun assistentin näkökulmasta. Kerron yleisesti musikaalien tuotannosta laiteatterissa sekä omista tehtävistäni prosessin aikana.

Aloitan opinnäytetyöni kertomalla musikaalin tuotannosta, hakuprosessista ja sen suunnittelusta ennen harjoituskautta. Käyn läpi projektin kaikki vaiheet ja lopuksi pohdin omaa oppimistani produktion aikana ja mitä minulle jäi käteen sen jälkeen.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Music
Option of Music Theatre

LAITAKARI, KIA:
Director's Assistant in *Billy Elliot* the Musical

Bachelor's thesis 32 pages, appendices 2 pages
April 2019

The grand production of *Billy Elliot* had its opening night on 18.10.2018 in TTT-Theatre in Tampere and I had the opportunity to work as the director's assistant in the show. The musical was directed by Samuel Harjanne, choreographed by Jari Saarelainen and the musical directors were Joonas Mikkilä and Tony Sikström. This was my last internship in the musical theatre study path at Tampere University of Applied Sciences.

This thesis reviews the process of making a musical from the very beginning till the end through the assistant's eyes. This thesis explores a musical at a city theatre and discusses the assistant's tasks throughout the process.

The first part of the thesis contains information about the production of *Billy Elliot*, the audition process and planning before the rehearsals. I will go through every step of the way to the premiere night, as well as after it will be described. The final part of the thesis reflects on the things I learned throughout the production and explores the benefits I gained through the internship.

Key words: Billy Elliot, Tampereen Työväen Teatteri, director, assistant, internship, musical, production

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	MUSIKAALI JA HAKUPROSESSI	8
	2.1 Hakuprosessi.....	8
	2.2 Billy-koulu.....	9
	2.3 Aikuisten roolien haut.....	10
	2.3.1 Miesroolien ja -ensemblen haku	10
	2.3.2 Naisroolien ja -ensemblen haku	11
	2.4 Balettityttöjen haut.....	11
	2.4.1 Debbie Wilkinsonin valinnat.....	12
	2.5 Pikkupoikien haut	12
3	TEHTÄVÄNI ASSISTENTTINA.....	14
	3.1 Assistenttina työskentely	14
	3.2 Omat tehtävät assistenttina.....	15
	3.2.1 Aikataulutus	15
	3.2.2 Harjoituksissa	17
	3.2.3 Tuotantopalaverit.....	17
	3.2.4 Erytistehtävät.....	18
4	HARJOITUSKAUSI	20
	4.1 Harjoitusprosessi.....	21
	4.2 Lasten harjoitukset	22
	4.3 Lennätysharjoitukset	23
	4.4 Läpimenot.....	24
5	ESITYSKAUSI JA VASTAANOTTO.....	25
	5.1 Esityskauden aikana	25
	5.2 Fanikunta.....	26
	5.3 Arvostelut	26
6	POHDINTA.....	28
	LÄHTEET	30
	LIITTEET	31
	Liite 1. <i>Billy Elliot</i> -käsiohjelma	31
	Liite 2. <i>Billy Elliot</i> -traileri	32

ERITYISSANASTO

HEO	Helsingin Evankelinen Opisto
devising-menetelmä	tekniikka, jossa luodaan esitys ryhmän omista ideoista ja lähtökohdista
TAMK	Tampereen Ammattikorkeakoulu
NYFA	New York Film Academy
showcase-esitys	demomainen esitys, jossa esitellään omia taitoja
ensemble	musikaalin ”kuoro”, jotka tekevät pienempiä rooleja ja joukkokohtauksia
taiteellinen tiimi	sisältää ohjaajan, kapellimestarin, koreografin, lavastajan ja pukusuunnittelijan
TTT	Tampereen Työväen Teatteri
swing	ensemblen jäsen, joka opettelee ennalta määrättyjä rooleja poissaolotilanteita varten
audition/aukkarit	koe-esiintyminen, hakutilanne
parenteesi	näytelmän käsikirjoituksessa olevan toiminnan kuvaus jota ei lueta esityksessä ääneen

1 JOHDANTO

Olen musikaalinörtti, jota kiinnostaa kaikki mahdolliset musikaaleihin liittyvät aspektit. Haluan oppia niistä kaiken ja kehittyä koko ajan lisää. Musiikkiteatteriopintojeni aikana ensin Helsingissä, sitten musikaalien mekassa New Yorkissa ja nyt Tampereella olen päässyt tekemään kaikkea musikaaleihin liittyvää. Olen saanut näytellä lavalla roolissa ja ensemblessä sekä suomeksi että englanniksi, luoda alusta asti täysin uuden musikaalin ja astua niin sanotusti valmiiseen Broadway- projektiin ja nyt viimeisimpänä, osallistunut suurmusikaalin tuotantoon ja tutustunut sitä kautta musikaalien maailmaan ihan uusin silmin.

Löysin musikaalit suhteellisen myöhään vasta lukioiässä, siihen mennessä olin harrastanut jo 12 vuotta klassisen viulun soittoa. Rakastuin ajatukseen siitä, että voisin yhdistää lavalla kaikki jo aiemmin harrastaneeni lajit; musiikin, näyttelijäntyön ja tanssin. Olin jo nuoresta saakka halunnut päästä pois Rovaniemeltä, mistä olen kotoisin, ja muutinkin ylioppilaslakin päähän saatuani suoraan Helsinkiin ja opiskelin vuoden Helsingin Evankelisessa Opistossa musiikkiteatterilinjalla. Tämä opinahjo oli täydellinen ensiaskel kohti ammattiopintojani. HEOssa teimme pitkin vuotta pieniä demoja ja lopputyönä musiikkiteatteriesityksen devising-menetelmällä.

HEOsta hain sekä Tampereen Ammattikorkeakouluun että ulkomaille opiskelemaan musiikkiteatteria. Minulle tarjottiin koulupaikkaa Lontoosta, New Yorkista ja Tampereelta ja päätin ottaa jälkimmäiset kaksi vastaan. Lähdin New Yorkiin Helsingistä valmistuttuani ja siirsin TAMKin opintojen alkua vuodella. New York Film Academyssä opiskelu oli yksi elämäni rankimpia, mutta samalla palkitsevimpia kokemuksia. NYFAssa teimme myöskin useita showcase-esityksiä ympäri vuoden ja pääsin mukaan off-Broadwaylla esitettävään musikaaliin Chess.

New Yorkista muutto Tampereelle oli suuri muutos, mutta kotiuduin onneksi melko pian koulun alettua. TAMKin opinnot ovat kasvattaneet minua itsenäistymään ja valmistautumaan tulevaan freelance-elämään. Tampereen opintojeni aikana olen päässyt tekemään mm. musikaalit *Nunnia ja konnia* Samppalinnan

kesäteatterissa, *Love Me Tender* Lahden Kaupunginteatterissa ja *Spring Awakening* Tampereen Työväen Teatterissa. Viimeksi mainittu olikin ns. silta assistentin tehtäviin *Billy Elliot*issa.

Tässä opinnäytetyössäni raportoin *Billy Elliot* -musikaalin tekoprosessia omien kokemusteni pohjalta ohjaajan assistenttina. Kerron tuotannon eri vaiheista sekä omista tehtävistäni. Käytän materiaalina omia muistiinpanojani, musikaalin käsikirjoitusta sekä ohjaajan ja tuottajan suullisia tiedonantoja. Valitsin aiheen, sillä huomasin ettei tehtävästäni ole raportoitu aiemmin opinnäytetyön muodossa ja se kiinnostaa monia. Samalla pystyn tiivistämään oppimani asiat ja sisäistämään työharjoitteluani lisää vielä näin jälkepäin.

Opinnäytetyössäni puhun paljon ”pomostani” ohjaaja Samuel Harjanteesta, joka on kovassa nosteessa musikaalien kentällä Suomessa (ja myös ulkomailla, mm. Virossa ja Britanniassa). Hän on tehnyt töitä musikaaleissa Suomessa näyttelijänä ja sittemmin maisteriopintonsa musikaalien ohjaamisesta Lontoossa Guildford School of Actingissa ja on hyvin työllistetty kansainvälisesti. Viimeisimpinä menestyksinä mainittakoon *Les Misérables* Virossa, *Billy Elliot* Tampereella sekä *Kinky Boots* Helsingin Kaupunginteatterissa. *Kinky Boots* siirtyy suuren suosionsa takia syksyllä 2020 Tampereen Työväen Teatteriin. Tällä hetkellä Harjanteella on työn alla Pieni Merenneito, joka saa ensi-iltansa Helsingin Kaupunginteatterissa syksyllä 2019.

KUVA 1. Billy Elliot-logo (<http://www.ttt-teatteri.fi/ohjelmisto/billy-elliott>)

2 MUSIKAALI JA HAKUPROSESSI

Billy Elliot (Billy Elliot the Musical) on Lee Hallin kirjoittama ja Elton Johnin säveltämä musikaali, joka perustuu Stephen Daldryn ohjaamaan elokuvaan *Billy Elliot* (2000). Tarina kertoo Easington-nimisen kaivoskaupungin nuoresta pojasta Billystä, joka jättää salaa isältään nyrkkeilyharrastuksensa ja vaihtaa sen tanssimiseen. Tarinan perustana on Britannian kaivoslakko vuosilta 1984-1985, johon myös perheen isä ja isovelji osallistuvat. Musikaalissa käsitellään kipeitä aiheita, kuten vanhemman menetystä ja toisen (sekä itsensä) hyväksymistä sellaisena kuin on.

Ensi-iltansa musikaali sai Lontoon West Endissä vuonna 2005. Se sai yhdeksän Laurence Olivier -ehdokkuutta, joista voitti neljä. Muutama vuosi myöhemmin Broadwayn ensi-ilta toi musikaalille hurjat kymmenen Tony-palkintoa ja toiset kymmenen Drama Desk-palkintoa. *Billy Elliot* on tehty viidellä eri mantereella ja sen on nähnyt yli 12 miljoonaa ihmistä.

2.1 Hakuprosessi

Teattereissa tehdään päätöksiä esitysvaihtoinnoista yleensä jo vuosia ennen niiden ensi-iltoja. Valintoja varten täytyy tehdä selkeät taiteelliset ja taloudelliset suunnitelmat, joiden perusteella voidaan saada oikeudet esittää teos kyseisessä teatterissa. Oikeuksia haetaan varsinkin musikaaleja varten useimmiten ulkomailta, ja joskus ne voidaan hylätä erinäisistä syistä. Oikeudet ovat kalliita ja hintalappu määräytyy usein alkuperämaassa kyseisen musikaalin suosion ja tekijöiden mukaan. Teatterit voivat hakea oikeuksia musikaaleihin ennen taiteellisen tiimin valitsemista, mutta useasti projekteihin on kuitenkin kaavailtu jo tiettyä tiimiä. Tällä kertaa *Billy Elliotin* ohjaaja oli valittu ennen kuin oikeudet saatiin. Musikaali oli ollut Tampereen Työväen Teatterin johdon ja tuotannon haaveissa jo 2010-luvun alussa, päätös musikaalista tehtiin kuitenkin hyvin nopealla aikataululla vuoden 2016 aikana. *Billy Elliot* on tehty Suomessa kaksi kertaa aiemmin, Helsingin (2015) sekä Vaasan (2017) kaupunginteattereissa. Oikeudet saatuaan alkoi kova etsintä Billyn vaativaan rooliin.

Tampereen Työväen Teatteri laittoi suuren hakuilmoituksen Aamulehteen, jossa etsi pirkanmaalaisia poikia, jotka ovat sekä liikunnallisia että energisiä. Alkuvuodesta 2017 TTT:lle tuli noin 120 hakemusta, joista kaikki hakijat käytiin läpi yksitellen. Hakutilanteessa poikia tanssitetiin, leikitettiin ja laulatettiin ryhmissä ja yksin. Näin heitä karsittiin vähitellen niin paljon, että heitä jäi jäljelle enää 16. Nämä 16 poikaa aloittivat rankan Billy-koulun, joista lopulta vain 6 pääsi itse musikaaliin mukaan.

HUOMIO! **8–12-vuotiaat pojat!**

Kiinnostaako esiintyminen – tanssiminen – laulaminen ?

Etsimme vuonna 2018 tulevan
SUURMUSIKAALIN ROOLEIHIN
 tanssivia ja laulavia 8–12-vuotiaita poikia.

Tämä on loistava tilaisuus liikunnallisille ja laulaville pojille, harrastitpa sitten parkouria tai jodlausta, sirkustemppuja tai vihellystä, balettia tai räppäämistä.

**Järjestämme koe-esiintymisen
 su 19.2.2017 Tampereen Työväen Teatterissa.**

Ennakoilmoittautumiset 16.2.2017 mennessä
 rekry@ttt-teatteri.fi
 (Nimi, ikä, puhelinnumero, osoite, sähköposti sekä huoltajan tiedot). Emme valitettavasti ehdi vastata puhelintiedusteluihin. Ilmoittautuneille lähetämme tarkemmat koe-esiintymisohjeet.

TAMPEREEN TYÖVÄEN TEATTERI ttt-teatteri.fi

KUVA 2. Poikien hakuilmoitus. (TTT Facebook)

2.2 Billy-koulu

Billy Elliot on taidollisesti hyvin vaativa musikaali varsinkin lapsille. Billyn täytyy olla hieno laulaja, näyttelijä sekä erinomainen tanssija. Billyn roolia näyttelee yleensä n. 10-14-vuotiaat pojat, joten sitä varten ei ole voinut liian kauaa harjoitella itsenäisesti. Tämän takia kaikkialla, missä musikaali tehdään, pojille järjestetään parin vuoden tiivis Billy-koulu. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että poikien muut harrastukset ja vapaa-aika jäävät ja he keskittyvät täysin taitojensa kehittämiseen. Heidän täytyy siis koulunkäynnin ohella käydä viikoittain baletti-, steppi-, jazz-, laulu- ja näyttelijäntyöntunneilla.

Tanssitunnit tapahtuvat ryhmässä, kuten myös näyttelijäntyöntunnit. Niissä keskitytään lähinnä kohtauksiin, jotka ovat musikaalissa. Lisäksi heillä on yksityisiä laulutunteja, joissa opetellaan sekä musikaalin kappaleita, että yleistä laulutekniikkaa. Tekniikka on hyvin tärkeä oppia jo harjoitusvaiheessa ja lapsen kasvavassa iässä, jotta ääni jaksaa useiden esitysten viikkoina ja äänenkäyttö kehittyy terveeksi. Pojille opetetaan aluksi sekä Billyn että hänen parhaan ystävänsä Michaelin roolit, jotta lopulliset valinnat roolien jaosta voidaan tehdä myöhemmin.

TTT:llä valinnat rooleista tehtiin syksyllä 2017, reilu puoli vuotta Billy-koulun alkamisen jälkeen ja sama aika ennen oikean harjoituskauden alkua. Rooleihin valittiin kolme Billyä ja kolme Michaelia. Valinnat olivat totta kai hankalia, sillä kaikkia kuuttatoista poikaa oltiin kuitenkin koulutettu jo monta kuukautta, ja osalle tämä oli suuri unelma.

Loppujen lopuksi Billyn rooliin valittiin Osku Perkiö, Jiri Rajala ja Simo Riihelä, Michaelin rooliin puolestaan Nuutti Kerppilä, Ilmari Kujansuu ja Juho Mönkkönen. Puolen vuoden esityskauden jälkeen Mönkkösen työtehtävä vaihtui Billyksi Rajalan ”eläköidyttyä” ja Michaelin saappaisiin hyppäsivät lisäksi Mikael Ehn ja Declan McMenamin.

2.3 Aikuisten roolien haut

Tampereen Työväen Teatterissa on toistakymmentä kiinnitettyä näyttelijää, joten kaikkien teosten roolittaminen lähtee ensimmäiseksi heistä. Heidät jaetaan talon sisällä projektien kesken ja toiset saattavat olla useassakin projektissa mukana, kun taas toiset keskittyvät vain yhteen suurempaan produktion. Billyn talosta roolitettiin mukaan seitsemän kiinnitettyä näyttelijää.

2.3.1 Miesroolien ja -ensemblen haku

Ohjaaja Samuel Harjanne halusi myös avata haut ”raavaille” ja ”ronskin” näköisille miehille, jotta kaivoskaupungin miljöö olisi mahdollisimman autenttinen.

Heille järjestettiin hakutilaisuus, ”auditionit” eli ”aukkarit”, jossa lauloivat ja tanssivat annettujen tehtävänantojen mukaan. Miehiä oli aukkareissa noin 150, joista valikoitui tusinan verran mukaan itse musikaaliin. Osa miehistä tekevät suurempia rooleja ja toiset useita pienempiä sekä ensembletehtäviä. Lisäksi kaksi miestä valittiin myös swing-tehtäviin, jotka paikkaavat mahdollisia poissaoloja ensemblessä.

2.3.2 Naisroolien ja -ensemblen haku

Koska musikaalissa on niin vähän naisrooleja (tanssiopettaja, kuollut äiti ja isoäiti), ohjaaja päätti pitää naisille kutsuauditionit, joihin pyysi vain ennalta tietämiään/tuntemiaan henkilöitä, joita ajatteli sopivaksi itse projektiin mukaan. Sain itsekin kutsun tilaisuuteen, mutta tiesin toki jo ennen itse hakutilaisuutta, että mahdollisuudet päästä musikaaliin mukaan olivat hyvin pienet mm. ikäni takia. Naisten hauissa meidän tuli esittää kaksi ennalta määrättyä kappaletta musikaalista. Kuten odotinkin, minua ei valittu projektiin lavalle. Onnekseni pääsin kuitenkin mukaan seikkailuun aivan toista reittiä.

2.4 Balettityttöjen haut

Koska musikaalissa Billy vaihtaa nyrkkeilyhanskansa balettitossuihin, on tarinassa oltava myös muita baletinharrastajia, ja 1980-luvun Britanniassa ne olivat tietysti vain tyttöjä. Tytöt eivät ole montaakaan kertaa musikaalin aikana lavalla, mutta luovat tanssitunnille erityisen energian, jota varten täytyi löytää myös erilaisia hahmoja. Tyttöjä haettiin myöskin avoimilla hauilla sanomalehdissä ja sosiaalisessa mediassa ja hakemuksia tuli lähes sata. Tämän takia tyttöjä karsittiin jo hieman etukäteen hakemusten perusteella ja kutsutuille järjestettiin samankaltainen hakutilaisuus kuin pojilla, jossa heitä laulatettiin ja tanssitettiin. Tärkeintä ei ollut löytää superlahjakkaita ja ns. hiottuja timantteja, vaan lähinnä erilaisia ja viihdyttäviä hahmoja, joita myös jo käsikirjoitukseen on kirjoitettu. Tyttöjä valittiin produktion mukaan yhteensä 22, joista näytöksissä on aina 11 kerrallaan lavalla. Heillä on ns. tuplaroolit, eli kaksi tyttöä tekee samaista roolia. Näin saatiin kaksi eri ryhmää, *norsut* ja *elefantit*, jotka vuorottelevat näytöksissä.

HUOMIO!
8–11-vuotiaat tytöt!

Etsimme syksyllä 2018 ensi-iltansa saavaan musikaaliin tanssivia ja laulavia 8–11 -vuotiaita tyttöjä.

BILLY ELLIOT
MUSIKAALI

ELTON JOHN, LEE HALL, STEPHEN DALDRY, SAMUEL HARJANNE

Hae mukaan koe-esiintymiseen 18.9.2017 mennessä.

Hakemukset sähköpostitse billyn.haku@ttt-teatteri.fi
 Hakemukseen tarvittavat tiedot: nimi, ikä, valokuva, harrastukset tanssin ja musiikin osalta sekä huoltajan nimi, sähköposti ja puhelinnumero.

Lähetämme koe-esiintymiseen valituille ohjeet tilaisuuteen valmistautumisesta sähköpostitse.
 Koe-esiintyminen on 24.9.2017.

Valitettavasti emme ehdi vastata puhelintiedusteluihin.

TAMPEREEN TYÖVÄEN TEATTERI ttt-teatteri.fi

KUVA 3. Tyttöjen hakuilmoitus. (TTT Facebook)

2.4.1 Debbie Wilkinsonin valinnat

Tarinassa on yksi suurempi tyttörooli, joka on tanssiopettaja Mrs. Wilkinsonin tytär ja harrastaa myöskin balettia. Hän on hyvin itsetietoinen ja sähkökkä, pahan-suinen tyttö, joka on ihastunut Billyyn. Tämä tehtiin myös tuplaroolituksella ja heitä löydettiin esittämään tytöt, joilla oli jo hieman näyttelijätaustaa.

2.5 Pikkupoikien haut

Kevään harjoituskauden alussa haettiin myös kahta pikkupoikaa, jotka ovat iältään n. 6-8-vuotiaita. Heillä on pieni, mutta sitäkin tärkeämpi rooli, johon tarvittiin reippaita, mahdollisimman pienen kokoisia poikia. Pikkupoikia haettiin lähimpiä ja tuttuja kautta. Koe-esiintymisissä Harjanne pyysi heitä juoksemaan mahdollisimman nopeasti ja huutamaan niin kovaa kuin heistä lähtee ja muutamasta kokelaasta heitä valittiin kaksi. Pojat tulivat mukaan harjoituksiin vasta syksyn harjoituskauden loppupuolella.

KUVA 4. Mrs. Wilkinson (Petra Karjalainen, oikealla), Billy Elliot (Osku Perkiö, keskellä), tanssitytöt. (Kari Sunnari 2018)

3 TEHTÄVÄNI ASSISTENTTINA

Keväällä 2017 Samuel Harjanne ohjasi Tampereen Ammattikorkeakoulun ja Tampereen Työväen Teatterin yhteistyönä musikaalin *Spring Awakening*, jota esitettiin Eino Salmelaisen näyttämöllä kymmenen esityksen verran. Olin aina unelmoinut päästä tekemään kyseisen musikaalin ja sainkin tehdä tässä versiossa Thean roolin. Tiiviin harjoituskauden aikana tutustuimme Samuelin kanssa ja huomasimme intohimomme musikaaleja kohtaan olevan samalla tasolla.

Syksyllä 2017 TAMKissa järjestettiin vuotuiset auditions erilaisia kouluprojekteja varten ja koska olin toiseksi viimeistä vuotta opiskelemassa, olin jo tehnyt suurimmat musikaaliharjoitteluni enkä päässyt mukaan koulun projekteihin. Minun piti toimia aluksi toisessa koulun projektissa ohjaajan assistenttina, mutta suunnitelma tyssäsi aikatauluongelmiin. Tiesin, että *Billy Elliot* aloittaa harjoituksensa alkuvuodesta 2018, joten päätin ottaa yhteyttä Harjanteeseen ja ehdottaa itseäni hänen assistenttikseen. Olin juuri oikeassa paikassa oikealla hetkellä, sillä Samuel oli itsekin miettinyt tarvitsevansa ”oikeaa kättä” näin suureen tuotantoon. Onnekseni siis en päässyt mukaan koulun sisäisiin projekteihin ja minulla oli vielä opinnoissani yksi työharjoittelu tekemättä. Näin järjestimme TTT:n kanssa viimeisen harjoitteluni heidän taloonsa.

3.1 Assistenttina työskentely

Assistentti määritellään erinäisissä tiedonlähteissä apulaisena. Emme tienneet kumpikaan Samuelin kanssa, mitä työtehtäväni tässä projektissa tulee sisältämään, mutta lähtökohtana oli se, että olen teatterilla aina kuin hänkin ja seuraan häntä kuin hai laivaa. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että viisi (joskus jopa kuusi) päivää viikossa, kolmetoista tuntia päivässä (joskus jopa näidenkin tunteiden ulkopuolella) minun tuli olla valppaana, hereillä ja käytettävissä. Olen hyvin organisoitunut ihminen ja nautin muiden asioiden järjestämisestä, joten homma sopi minulle paremmin kuin hyvin. Nautin myöskin yleisesti siitä, että olen kiireinen ja minulla on tekemistä, silloin saan asioita paljon enemmän hoidettua.

3.2 Omat tehtävät assistenttina

Oma paikkani ja tehtäväni taiteellisessa tiimissä selkeytyi hyvin nopeasti ensimmäisen viikon aikana. Tulin aina teatterille hyvissä ajoin juomaan aamuteeni ja tarkistamaan päivän tehtävät. Toimin henkilökohtaisena assistenttina, joten hoidin kaikki ohjaajan antamat juoksevat asiat ja tietysti mahdollisimman ripeästi. Tehtäväni vaihtelivat päivittäin, joten omista muistiinpanoistani huolimatta olen mahdollisesti voinut unohtaa jonkinlaisia tehtäviä alla olevasta listasta.

3.2.1 Aikataulutus

Aikatauluttaminen ja selkeä harjoitusten jäsentely on hyvin tärkeä työtapo Harjanteelle, joten aikataulut tehtiin hyvin tarkaksi ajoissa ja lähetettiin muulle tuotannolle aina puolitoista viikkoa ennen kyseistä aikataulutettua viikkoa. Maanantaisin kävin tulostamassa alkavan viikon aikataulun Samuelille, jotta hän sai helposti seurata päiväsuunnitelmiaan. Tarkistin (ja joskus jopa tein, syksyllä enemmänkin) aikataulun tuleville harjoitusviikoille, mikä oli hyvin tärkeä tehtävä. Varsinkin näin suuressa tuotannossa ja poikien triplaroolituksessa oli tärkeää, että kaikki pääsevät harjoittelemaan yhtä paljon.

Alla olevassa harjoitusaikataulussa voi nähdä, miten aikataulut rakentuvat. Siinä lukee harjoituksessa käytävät kohtaukset ja näyttelijät, joita kyseisessä harjoituksessa tarvitaan. Harjanteella on tapana merkata aikatauluun kaikki näyttelijät erikseen sukunimillä, jotta kaikki tietävät mahdollisimman selkeästi, milloin olla paikalla. Lisäksi aikataulussa lukee, kuka harjoituksesta on vetovastuussa milläkin kerralla.

BILLY ELLIOT

Harjoitusaikataulu

Vko 12

HS = Harjoitussali

Ma 19.3.**11:00**

1:4 Säteilyä, 1:7 Solidaarisuus, 1:8 Isä paljastaa Billyn, 2:10 Viimeinen oppitunti, Finaali /
Saarelainen, Mikkilä, Sikström & Harjanne
Karjalainen, Riihelä, Elefantit & Norsut

13:00

+ *Mänttäri, Honkanen, Leppänen, Koskela*

15:00

Harjoitus päättyy

18:30

1:5 Mummi + muita kohtauksia / Harjanne, Saarelainen, Sikström & Mikkilä
*Mänttäri, Parviainen, Hakovirta, Karjalainen, Rajala, Perkiö, Riihelä, Mönkkönen, Kerppilä,
Kujansuu, Reuter, Kontusalmi, Lehtopolku, Karhulahti (cover Mummi katsoo)*

22:00

Harjoitus päättyy

Ti 20.3.**11:00**

1:5 Varjotanssi, 2:3 Unibaletti, 2:4 Isän keskustelu, / Harjanne, Saarelainen, Sikström & Mikkilä
Lehtopolku, Mänttäri, Karjalainen, Perkiö, Rajala

15:00

Harjoitus päättyy

18:30

Billy + Michael -harjoitus / Harjanne, Saarelainen, Mikkilä & Sikström
Mönkkönen, Kujansuu, Kerppilä, Pieni poika, Riihelä, Perkiö, Rajala

22:00

Harjoitus päättyy

Ke 21.3.**11:00**

2. Läpimeno / Saarelainen, Harjanne, Sikström & Mikkilä
*KAIKKI (Enkelnotko = Big Davey / Sytelä = Enkelnotko) | Lapset: Perkiö (Billy), Kujansuu (Michael),
Riihelä (Pitkä poika), Kerppilä (Lyhyt poika), Rajala (katsoo), Mönkkönen (katsoo), Norsut*

15:00

Harjoitus päättyy

KUVA 5. Esimerkki puolikkaasta viikkoaikataulusta.

3.2.2 Harjoituksissa

Seurasin joka ikisen harjoituksen katsomosta ohjaajan lähettyviltä, joten musiikaali tuli itselle tuttuakin tutummaksi. Voin yhden käden sormilla laskea ne kerat, kun olin harjoituksista pois oman keikan tai toisen, aikaisemmin sovitun työn takia. Yleensä kohtausharjoituksen päätteeksi kuvasin puhelimeeni version, jota kulloinkin harjoiteltiin. Näin pysyimme kartalla, kenen lapsen kanssa on mitäkin kohtausta harjoiteltu. Lisäksi kuvasin pätkiä tanssiharjoituksista ja tappelukohtauksista samoista syistä. Otin kuva- ja videomateriaalia myöskin sosiaalista mediaa varten. Olin pienessä vastuuasemassa Tampereen *Billy Elliotin* Instagram-tilistä yhdessä teatterin tiedottajan kanssa.

Opin musikaalin myös hyvin erityisellä tavalla, sillä pääsin tekemään lähes jokaista roolia jossakin vaiheessa harjoitusprosessia. Aina kun joku oikeista näyttelijöistä oli poissa tai harjoitteli toisaalla, sain hypätä heidän saappaisiinsa (oli ne sitten kuolleen äidin, isovelji Tony'n tai nyrkkeilyopettaja Georgen, pari kertaa jopa itse Billyn). Tästä tehtävästä nautin hyvin paljon, sillä pääsin haastamaan itseäni sekä fyysisesti että muistillisesti. Yritin opetella repliikit mahdollisimman nopeasti ja hyvin, jotta voisin olla kontaktissa vastaanäyttelijöiden kanssa. Väitän, että näissä harjoituksissa opin eniten näyttelijäntyöstä kohtausharjoitusten seuraamisten ohella.

3.2.3 Tuotantopalaverit

Järjestimme tuotantotiimin kanssa joka tiistai päiväharjoituksen jälkeen tuotantopalaverin eli *tuottiksen*, jossa kävimme läpi viikon aikana heränneet kysymykset ja ajatukset tuotannon kehittämiseksi. Tähän osallistui ohjaaja ja assistentti, kooreografi, kapellimestarit, tuottajat, lavastaja, puvustaja, maskeeraaja, pukijat, valo- ja äänisuunnittelijat, lavasteiden rakentajat ja muutama näyttämömiehen. Muun muassa tätä sessiota varten olin aina Samuelin lähettyvillä, koska hänellä saattoi kellonajasta riippumatta tulla mieleen asia, joka piti ottaa esille tuottiksessa. Olin elävä ja puhuva muistilista, joka oppi myös lukemaan ohjaajan ajatuksia ja katseita ja hoitamaan asioita sanaakaan sanomatta.

Kevään harjoituskauden aikana meillä oli viikoittain lyhyitä tilannekatsauksia eri suunnittelijoiden kanssa. Koska Harjanteella oli tarkka visio lopputuloksesta, hän osasi vaatia tiettyjä asioita valolta ja ääneltä, toki hän myös luotti talon suunnittelijoihin ja antoi heille myös vapauksia luoda.

Yksi asia, jota aloin työstää heti ensimmäisellä harjoitusviikolla oli musikaalin alussa nähtävä historiallinen video, joka siirtää katsojan mukanaan Britannian 1980-luvulle. Videossa on materiaalia kaivostyölakosta, mellakoista sen aikana ja mm. silloisen pääministeri Margaret Thatcherin puheista. Ensimmäisiä suurempia tehtäviäni oli löytää käyttökelpoista videomateriaalia. Billy Elliotin alkuperäiseen käsikirjoitukseen on kirjoitettu repliikkejä, jotka tulevat silloisten poliitisten hahmojen suista, joten yritin lähteä niistä ensi töikseni liikkeelle. Pian kävi kuitenkin ilmi, että kirjoitetut repliikit eivät olleet suoraan mistään olemassa olevasta videosta, vaan modifioitu ytimekkäämmäksi musikaalia varten. Soittelin Suomen kirjastoihin ja Yle Arkistoon ja yritin löytää tiettyjä muutaman sekunnin pätkiä, tuloksetta. Pitkän etsinnän jälkeen aloin löytää kuitenkin materiaalia ulkomailta, lähinnä Britanniasta ja hoidin lupia videoiden käyttämiseen. Tästäkin tehtävästä keskustelimme usein tuotantopalavereissa lopullisen videon tekijän kanssa.

3.2.4 Erityistehtävät

Vaikka historia ei ole koskaan ollut lempiaineeni koulussa, musikaaleihin liittyvä taustatietojen tutkiminen on hirvittävän mielenkiintoista. *Billy Elliotin* aikakausi, 1980-luvun Britannia ja sen historialliset muutokset olivat täysin harmaata aluetta minulle, mutta sillä on hyvin tärkeä asema musikaalissa. Siksi lähdinkin mielenkiinnolla tutkimaan ja etsimään erilaisia artikkeleita, videomateriaalia ja dokumentteja aiheesta. Viisastuin nopeasti ja musikaalin palaset loksahivat kohdalleen.

Yksi mieleenpainuvimmista tehtävistä oli etsiä tarpeistonhoitajan kanssa mahdollisimman autenttisia kaivostyövälineitä Tampereen seudulta. Pääsimmekin kevään harjoituskauden aikana käymään Oriveden kaivoksella hakemassa ai-

toja työkaluja, joita muokattiin käytettäväksi näyttämöllä. Koska kaivoksen kormukanget ja retkat eli sorkkaraudan ja lapion näköiset työvälineet olivat hyvin painavia työkaluja, niistä tehtiin ”kopioita” näyttelijöille. Opin kaivoksista paljon, heidän työolosuhteistaan (jotka ovat nykyään paljon turvallisemmat kuin 80-luvulla) ja pitkästä historiastaan sekä Suomessa että ulkomailla. Lisäksi osaan nyt muutaman ammattisanan, joilla voin kerskailla. Meillä oli myös suunnitelmissa päästä käymään maan alla noin puolentoista kilometrin syvyydessä Orivedellä, mutta se ei lopulta toteutunutkaan ajan puutteen vuoksi. Kaivosvierailun jälkeen pidin pienen opetustuokion näyttelijöille oppimistani asioista.

Myöskin videomateriaaleja läpi käydessäni tarkkailin Britannian lakkoilijoiden mellakkakylttejä ja niiden tekstejä ja valitsin niistä purevimmat iskulauseet, joita tarkkasilmäisimmät voivat nähdä TTT:n suurella näyttämöllä *Solidaarisuus*-numerona aikana.

KUVA 6. Kaivostyöläiset mellakoimassa. (Kari Sunnari 2018)

4 HARJOITUSKAUSI

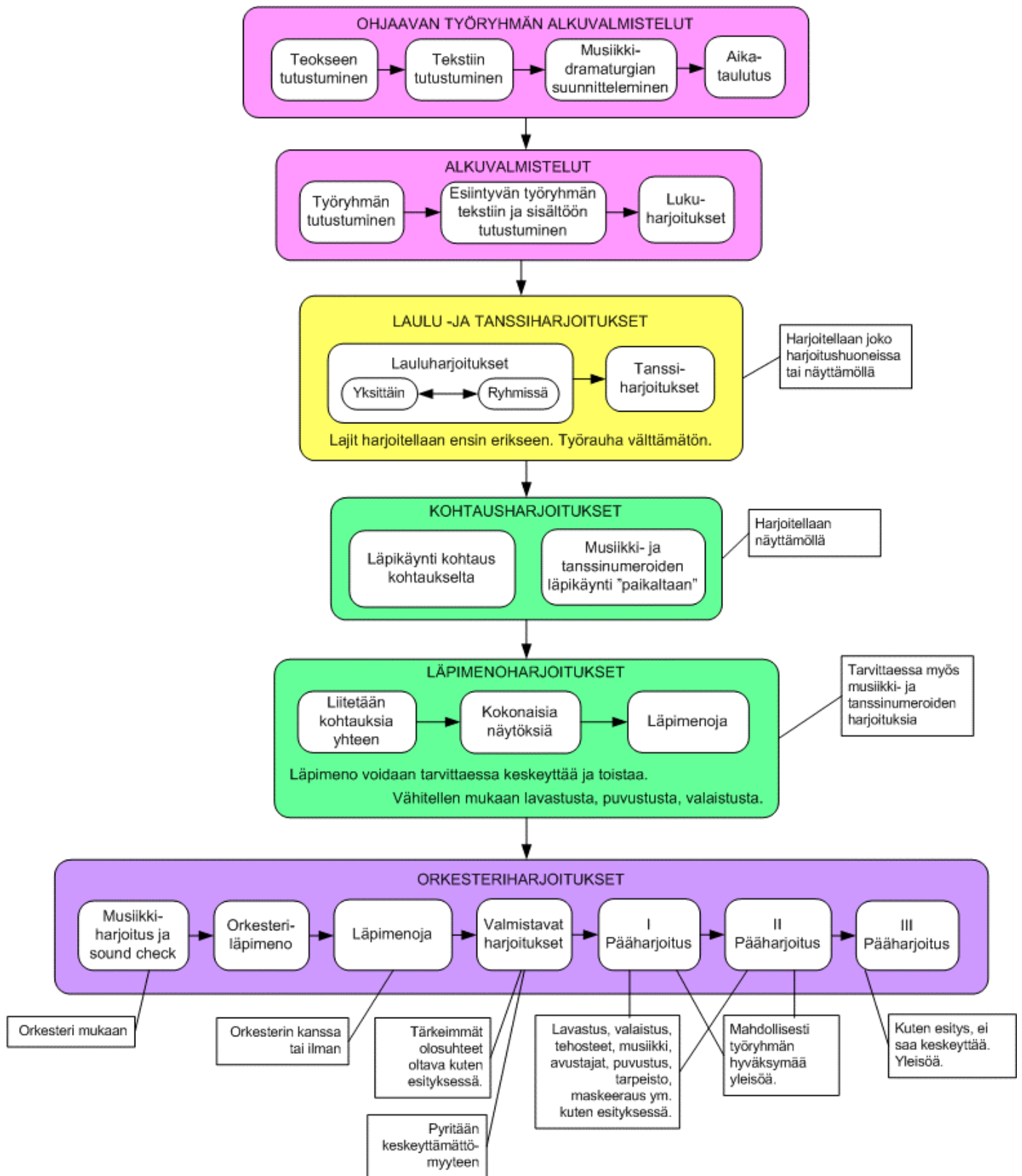
Kevään harjoituskausi alkoi helmikuussa 2018 yhteisillä lukuharjoituksilla. Tilaisuuteen osallistuu koko tuotanto, mikä tarkoitti tässä produktiossa yli kahdeksakymmentä ihmistä. Lukuharjoituksissa esitellään musikaali, luetaan se läpi äänten pöydän äärellä ja kuunnellaan musiikkinumerot sekä esitellään puvustus- ja lavastussuunnitelmat. Tässä tilaisuudessa sain toimia parenteesien lukijana sekä tiedonhakijana, jos näyttelijät tai muu tuotanto esitti kysymyksiä. Lisäksi ohjaaja analysoi produktiota, kertoo taustoja ja tavoitteensa eli mihin tällä esityksellä pyritään. Tässä vaiheessa, kun näyttelijät liittyvät tuotantoon mukaan, ovat puvustukset ja lavastukset jo hyvässä vauhdissa, jotta ne voidaan nopeasti ottaa mukaan harjoituksiin ja muokata toimivammiksi.

Yleensä teatterien harjoituspäivät ovat kaksiosaisia ja menevät kutakuinkin näin; päiväharjoitukset ovat klo 11-15 ja iltaharjoitukset 18.30-22. *Billy Elliot*issa oli kuitenkin lasten osalta niin paljon harjoiteltavaa, että pidimme lapsille erikseen harjoitukset lähes päivittäin päivä- ja iltaharjoitusten välissä klo 16-18. Tämä teki meidän päivistämme lähes kolmetoistatuntisia, kolmiosaisia päiviä. Yleisestikin harjoituskausien aikana kaikki aivokapasiteetti ja aika menee koko projektin harjoitteluun tai prosessointiin. Tässä asemassa tuntui, että kaikki elämäni pyöri ja keskittyi vain teatteriin, mikä oli ihanaa. Vaikka harjoitusten aikana oli projektikatko koulussa myös (eli harjoiteltiin toisia projekteja ja lähes kaikki muut tunnit olivat tauolla), kävin samalla muutamilla oppitunneilla ja opinnot jäivät kyllä taka-alalle ihan omasta tahdostani. Halusin keskittyä täysin työharjoitteluuni.

Olen hyvä nukkuja, mutta tarvitsen paljon unta, joten useasti työtehtäväni tulivat uniini ja aamuisin huomasin kirjanneeni puhelimeni muistiinpanoihin asioita, jotka olin unissani keksinyt. Samalla siis, kun nautin päivisin työstäni ja kiireistäni, öisin se kostautui hieman ja lisäsi stressitasojani.

4.1 Harjoitusprosessi

KUVA 7. Esimerkki musikaalin harjoitusprosessista (Kontu 2009, 47)

Löysin Eeva Kontun opinnäytetyöstä (Musikaalin harjoitusprosessin käytäntö ja haasteet: Ammattilaisten näkemyksiä teatterikapellimestarin näkökulmasta. 2009.) selkeän ja hyvin usein toteutuvan, ajankäytöllisesti tehokkaan kaavion musikaalin harjoitusprosessista. Kontu on käynyt saman musiikkiteatterilinjan TAM-Kissa kuin minäkin ja valmistui silloiselta teatterimuusikkolinjalta vuonna 2009. Opintojensa jälkeen hän on ollut erittäin työllistetty sekä televisiossa että teattereissa kapellimestarina, säveltäjänä, sovittajana ja muusikkona.

Kaaviossa ohjaavan työryhmän alkuvalmisteluista tarkentaisin vielä sen, että aikataulutusta tapahtuu koko ajan harjoituskauden aikana, sillä harjoitukset elävät päivittäin. Jotkin kohtaukset sujuvat ongelmitta ja toiset tarvitsevatkin enemmän aikaa. Laulu-, tanssi- ja kohtausharjoitukset vievät luonnollisesti yleensä pisimmän ajan, koska niissä on eniten opetettavaa ja muistettavaa. *Billy Elliofin* harjoituskaudella oli kuitenkin niin nopea tahti ja ennennäkemätön määrä läpimenoja, joten musikaalin runko oli saatava hyvin nopeasti kasaan. Syksyn harjoituskaudella käytimme parin ensimmäisen viikon jälkeen lähes kaiken ajan kaavion läpimeno- ja orkesteriharjoituksiin.

4.2 Lasten harjoitukset

Lasten kanssa työskenteleminen oli erittäin palkitsevaa ja yllätyksekseni joskus jopa helpompaakin kuin aikuisten kanssa. Lapset olivat hyvin innoissaan aina harjoituksissa ja valmiina oppimaan uutta. He olivat kaikista parhaiten valmistautuneet ja osasivat koko musikaalin etu- ja takaperin jo ennen harjoituskauden alkua, mikä helpotti ja nopeutti prosessia huomattavasti.

Syksyllä sain ison vastuutehtävän pitää pojille harjoitukset täysin yksin. Olin kirjannut aikaisemmissa harjoituksissa kaikki poikien liikkeet lavalla; vaatevaihdot, poistumiset, sisääntulot ja rekvisiitat. Näissä harjoituksissa kävimme poikien kanssa läpi kohtaus kerrallaan heidän kulkemisensa. Seuraavassa läpimenoissa oli palkitsevaa nähdä, miten paljon pojille jäi asiat mieleen ja kuinka se edisti lopputulokseen pääsyä.

4.3 Lennätys­harjoitukset

Musikaalissa on yksi numero, joka saa katsojat aina haukkomaan henkeään. Unibaletti-nimisessä numerossa Billy tanssii tulevaisuuden itsensä kanssa ja nimensä mukaan se on hyvin unenomainen ja kaunis tanssi Joutsenlammen teeman tahtiin. Numerossa on tapana saada Billy lentämään ja koska ihmiset eivät valitettavasti siihen edes teattereissa pysty itse, siinä käytetään katosta riippuvia vaijereita. Päänäyttämön kattoon oli siis asennettava vaijeri, jolla Billy voi lentää vaivattomasti ja turvallisesti. Kevään harjoituksissa pojat pääsivät kokeilemaan lentämistä, mikä oli tietysti heistä hyvin jännittävää ja kiinnostavaa. Syksyllä vaijeri oli eturampin sijaan asennettu parempaan paikkaan keskelle lavaa ja pojille oli myöskin tilattu turvallisemmat valjaat lentämiseen.

Olin tietysti mukana lennätys­harjoituksissa ja kuvasin heidän harjoittelemiaan temppeja koreografiaa ja sosiaalista mediaa varten. Korkeanpaikankammosena koin kauhunhetkiä, kun kiipesimme ylös lavan yläpuolelle (n. 10 metrin korkeuteen) katsastamaan vaijeria. Onnekseni minun ei tarvinnut tällä kertaa toimia koekaniinina lennätykselle, vaan pojat rohkeina tekivät sen itse!

KUVA 8. Billy Elliot (Osku Perkiö). (Kari Sunnari 2018)

4.4 Lämpimenot

Musikaaleja harjoitellessa näyttelijöille luvataan vähintään viisi läpimenoa (muutamassa viimeisessä koeyleisö) ja pari ennakkoa (maksullisia näytöksiä) ennen ensi-iltaa. Lämpimenojen lisänä ovat valmistavat näytökset sekä pääharjoitukset, jotka ovat puvustuksen ja maskien kanssa esityksenkaltaisia (ks. kaavio s. 21). Koska tässä produktiossa on triplamiehitys, se tarkoitti myös kolminkertaista määrää läpimenoja. Jokaisen pojan oli päästävä tekemään näytös keskeyttämättä vähintään sen viisi kertaa ja vieläpä kaikkien eri vastaanäyttelijöiden kanssa.

Istuimme Samuelin kanssa alkusyksystä ennen toista harjoituskautta työpöydän ääressä FaceTimen välityksellä ja pyörittelimme palasia saadaksemme kaikille yhtä tasapuoliset harjoitukset. Aluksi meidän täytyi päättää jokaiselle pojalle oma ensi-iltansa, jotta pystyimme peruuttamaan syksyn aikataulua taaksepäin ja jakamaan pojat eri päiville. Tehtävässä piti ottaa huomioon se, että kaikki Billyt ja Michaelit tekevät toistensa kanssa läpimennon. Toiseksi, että kaikilla olisi läpimeno vähintään joka kolmas päivä (jotta ei tulisi liian pitkiä taukoja väliin) ja kolmanneksi myös sekin tärkeä seikka, että kyse oli lapsista ja heidän jaksamisestaan. Onneksi pojat saivat koulusta vapaaksi viimeiset kolme viikkoa ennen ensi-iltaa, jotta pystyivät täysin keskittymään työhönsä.

Laskin juuri, että läpimenoja oli kevään ja syksyn harjoituskaudet yhteenlasketuna 19 + kolme valmistavaa ja kolme pääharjoitusta. Lisäksi vielä kolme ensi-iltaa ja ensi-iltajuhlaa. Täytyy sanoa, että 25 kertaa musikaalin nähneenä ennen ensi-iltoja (lisäksi tietysti koko harjoituskausi) tunnen musikaalin jokaisen sekunnin. Ensembleä tai muita rooleja tehneenä on aina tullut keskittyä vain siihen omaan paikkaansa, eikä tule ajatelleeksi, kuinka paljon muuta lavalla tapahtuu sillä aikaa kun on vaikkapa itse vaatevaihdossa.

5 ESITYSKAUSI JA VASTAANOTTO

Billy Elliotille oli suunniteltu lokakuusta 2018 huhtikuulle 2019 kuutisenkymmentä näytöstä, jotka kaikki ovat myyneet todella hyvin. Jo ennakkomyynnissä myytiin 60% lipuista ja huhtikuuhun 2019 mennessä esityksen on nähnyt jo 42 500 katsojaa. Teos on siis otettu avosylin vastaan ja arvostelut ovat olleet pelkästään positiivisia. Senpää takia *Billy Elliotille* tulee lisänäytöksiä syksyille 2019 vielä kuu-dentoista näytöksen verran.

5.1 Esityskauden aikana

Billyn rooli vaatii paljon sekä äänellisesti, että tanssillisesti. Yksi Billyistä joutui ”eläköitymään” joulukuussa 2018 äänenmurroksen takia. Tämä oli tietysti kova isku pojalle ja oli vain ajan kysymys, kuka on ensimmäinen, joka joutuu jättämään roolin. Onneksi kyseinen poika sai jatkaa vielä ”pitkän pojan” roolissa, eikä joutunut jättämään projektia kokonaan.

Vaikka Billyjä oli vielä kaksi, lapselle on liian rankkaa tehdä koulun ohella useita esityksiä viikossa. Ensi-illan hujakoilla tuotanto teki päätöksen alkaa kouluttaa yhtä Michaelin roolia tekevää poikaa myös Billyn rooliin. Kuten kuvitella saattaa, kouluttaminen vie aikansa, mutta onneksi tämä poika oli ollut Billy-koulussa alusta asti mukana ja tunsikin teoksen läpikotaisin. Niin hänelle alettiin pitää yksityisiä tanssi- ja laulutunteja ja neljässä kuukaudessa hän valmisti roolin ja teki ensi-iltansa helmikuussa 2019.

Michaelin roolissa oli myös kolme poikaa ja koska yksi siirtyi tekemään Billyä, heitäkin haettiin varalta lisää avoimissa hauissa syksyn harjoituskauden aikana, jotta lapsinäyttelijät eivät loppuisi ns. kesken. Michaelin rooliin valittiin kaksi poikaa, jotka koulutettiin alusta ja tekivät myöskin ensi-iltansa helmikuussa 2019.

Pian virallisten ensi-iltojensa jälkeen minut kutsuttiin vielä töihin tekemään uudelle Billylle selkeä kartta kulkemisistaan ja rekvisiitoistaan, kuten aiemmin harjoituskaudella. Nyt uusi Billy sai opiskella roolinsa pitkälti muistilistasta ja sivuverhoista seuraamalla näyttämöharjoitusten lisäksi.

5.2 Fanikunta

Billy Elliotia on tehty jo kymmenissä eri maissa ja kaupungeissa ja sen on nähnyt jo yli 12 miljoonaa katsojaa ympäri maailman. Siksi sille on vakiintunut hyvinkin uskollinen fanikunta. Suomessakin on useampi ihminen, joka on nähnyt musikaalin monella eri kielellä ja käynyt Tampereenkin näytöksessä kymmeniä kertoja. Viimeisimmän tietoni mukaan Billyn näyttelijöitä on käynyt tervehtimässä faneja jopa Etelä-Koreasta ja Brasiliasta asti.

5.3 Arvostelut

Alla kriitikkojen kommentteja Tampereen Työväen Teatterin sivuilta. (<http://www.ttt-teatteri.fi/ohjelmisto/billy-elliott>)

”Turbo auki ja tunteella: *Billy Elliotissa* kaivoskylän poika haluaa tanssia ja tekee sen viiden tähden arvoisesti. TTT:n *Billy Elliot* on häpeilemättömän tunteellinen ja se rullaa täydellisesti. Suurmusikaali saa Suurella näyttämöllä ison ja lämpimän tulkinnan.” (Roth, S. Aamulehti. Luettu 18.4.2019)

”*Billy Elliot*-musikaali avartaa maailmaa tarkastelemalla työtaistelua balettitermeillä – nuoret esiintyjä tanssivat, näyttelivät ja laulavat kuin parhaat ammattilaiset.” (Meri, L. Helsingin Sanomat. Luettu 18.4.2019)

”TTT:n toteutus on vuosisadan tapaus. Tällaista esitystä nähdään nykyisen taloudellisen ja henkisen niukkuuden aikoina todella harvoin – liian harvoin.” (Pulkkinen, M. Ylöjärven uutiset. Luettu 18.4.2019)

Lisää kritiikkejä <http://www.ttt-teatteri.fi/ohjelmisto/billy-elliott>.

KUVA 10. Billy Elliot. (Kari Sunnari 2018)

6 POHDINTA

Billy Elliotin harjoituskauden alkamisesta on tätä opinnäytetyötä kirjoittaessani noin vuosi ja kaksi kuukautta. Näihin aikoihin viime vuonna päätimme siis kevätkauden harjoitukset. Olen valmistumassa hyvin pian ja siirtymässä freelancekentälle musikaaliartistina. Viimeisen puolen vuoden aikana *Billy Elliot* on ollut mielessäni ainakin viikoittain, lähinnä varsinkin siksi, että asun aivan TTT:n vieressä ja näen Billyn mainokset lähes päivittäin. Toisekseen olen yrittänyt muistella ja sisäistää kaikkea oppimaani. Uskon, että tajuan oppineeni tiettyjä asioita vasta seuraavassa projektissa kohdatessani samoja asioita kuin Billyn harjoituskaudella.

Vaikka tehtäväni ohjaajan assistenttina ei täysin vastannut sitä mihin nyt valmistun, sain projektista niin paljon, ettei monella muulla ole samanlaista tietopankkia taskussaan. Oli sattumaa ja kohtaloa, etten päässyt tekemään projektia lavalla, vaan työllistin itseni kulissien takana. En olisi koskaan ajatellut, että näkisin itseäni ohjaajana, mutta nyt voin sanoa toisin. Sain Samuelilta ilmaiseksi niin korvaamattoman ohjaajakurssin, ettei paremmasta väliä. En tiedä, sokaisiko kaikki se ohjaajan auktoriteetti ja valta-asema valta minut, mutta ohjaaminen alkoi toden teolla kiinnostaa minua. Tarvitsen vielä kuitenkin ensin paljon lisää omaa kokemusta erilaisista teoksista ja koulutusta ennen kuin uskaltaisin lähteä tarjoamaan ohjauksiani kenellekään.

Tein huhtikuun alussa loppututkintoni muusikon opinnoissa. Tutkinto oli n. 45 minuutin esitys, jossa oli 9 musikaalikappaletta sekä tekstiä että liikettä. Tein projektin alusta asti itse ja huomasin monessa kohtaa prosessia ajatelleeni tuotantoa Billyn kautta. Esitykselläni ei ollut erikseen ohjaajaa, vaan käsikirjoitin ja sitä kautta myös ohjasin sen itse ystäväieni tuella. Itsensä ohjaaminen on hyvin haastavaa, joten tämä ei ollut helppo ensiohjaus. Billyssä tutustuin tarpeistonhoitajaan ja pukijaan eri tavalla kuin jos olisin ollut näyttelijänä tutustunut, siispä kysyin ja sain heiltä rekvisiittaa ja vaatteita käyttööni tutkintoa varten. Lisäksi pianistini ja valo-/äänisuunnittelijani olivat myös Billyn taiteellisesta tiimistä. Tutustuin siis Billyn aikana useisiin alan ihmisiin, joiden taitoja ja tietoja voin jatkossakin vastavuoroisesti hyödyntää.

Tulin siihen tulokseen, että en välttämättä koskaan pysty täysin sanallistamaan oppimaani, vaan tulen toteuttamaan niitä käytännössä. Lisäksi ajatusten kirjoittaminen prosessin aikana olisi varmasti helpottanut vielä jäsentämistä opinnäyte-työhön, mutta siinä vaiheessa olin niin väsynyt sekä henkisesti että fyysisesti, etten olisi pystynyt vielä yhteen lisätehtävään. Tätä kirjoittaessani oli ihanaa palata takaisin tehtäviin ja ajatuksiin, joita kävin läpi viime vuonna. Vaikka elinkin täysin *Billy Elliot*-kuplassa, näen sen pelkästään hyvänä kokemuksena ja koen oppineeni valtavasti. Näillä eväillä olen valmis siirtymään kohti tulevaisuutta ja freelance-elämää.

LÄHTEET

Ahrens, A. Tuottaja, Tampereen Työväen Teatteri. Suullinen tiedonanto.

Billy Elliot-käsiohjelma. Luettu 8.4.2019

https://issuu.com/teatteri/docs/billy_elliot-kasiohjelma_e=2213464/65195759

Harjanne, S. Ohjaaja. Suullinen tiedonanto.

Kontu, E. 2009. Musikaalin harjoitusprosessin käytäntö ja haasteet: Ammattilaisten näkemyksiä teatterikapellimestarin näkökulmasta. Tampereen Ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Tampereen Työväen Teatteri. Billy Elliot. Luettu 18.4.2019. <http://www.ttt-teatteri.fi/ohjelmisto/billy-elliot>

LIITTEET

Liite 1. [Billy Elliot-käsiohjelma](#)

Liite 2. [Billy Elliot-traileri](#)